

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

SCIENTIA

15 OCTOBER, 2021
CHICAGO, USA

SECTORAL RESEARCH XXI: CHARACTERISTICS AND FEATURES

II INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND THEORETICAL CONFERENCE

VOLUME 2

**EUROPEAN
SCIENTIFIC
PLATFORM**

DOI 10.36074/scientia-15.10.2021 ISBN 978-1-68524-909-0 0002

SECTION 24.

HISTORY, ARCHEOLOGY AND CULTUROLOGY

АРХІВНІ ДЖЕРЕЛА З ІСТОРІЇ ПОВСЯКДЕННОГО ЖИТТЯ М. ЄЛИСАВЕТГРАДА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ Тимошенко В.Л.	66
БІОГРАФІЯ ГЕРОЯ НЕБЕСНОЇ СОТНІ ЄВГЕНА КОТЛЯРА Бадєєва Л.І., Коба Ю.Ю.	69
В'ЯЧЕСЛАВ ЛИПИНСЬКИЙ - ІСТОРИК, ФІЛОСОФ, ПУБЛІЦИСТ, ІДЕОЛОГ УКРАЇНСЬКОГО КОНСЕРВАТИЗМУ Кравець А.І.	74
НАЙЯСКРАВІШІ ПРЕДСТАВНИКИ РОДИНИ ВЕРБИЦЬКИХ-РЯБЧЕВСЬКИХ. НА МАТЕРІАЛАХ ІЗ ФОНДОВОГО ЗІБРАННЯ НІЕЗ «ПЕРЕЯСЛАВ» Костенко Н.В.	77
СВІЧНИКИ ХІХ–ХХ СТ. З КОЛЕКЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ІСТОРИКО- ЕТНОГРАФІЧНОГО ЗАПОВІДНИКА «ПЕРЕЯСЛАВ» (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ВИСТАВКИ) Грудевич Т.В., Жам О.М.	80
ФІЛОСОФСЬКО-ЕСТЕТИЧНА ДУМКА ОСТРОЗЬКОЇ АКАДЕМІЇ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ХVІ –ХVІІ СТ. Ордіна Л.Л.	83

SECTION 25

CULTURE AND ART

ВИДИ ТРАДИЦІЙНОЇ ЗОБРАЖАЛЬНОЇ СФЕРИ КИТАЮ: МОРФОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ Гао Сяотянь	85
--	----

Ордіна Лариса Леонідівна канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
Білоцерківський національний аграрний університет, Україна

ФІЛОСОФСЬКО-ЕСТЕТИЧНА ДУМКА ОСТРОЗЬКОЇ АКАДЕМІЇ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ XVI – XVII СТ.

Острозька академія (1576-1636), яка органічно поєднувала просвітницьку діяльність з естетичним удосконаленням особистості стала першим вищим навчальним закладом в Україні серед православних народів Європи. За своїм статусом Острозька академія була приватною інституцією. Загалом же академією опікувався найбільший магнат держави - князь Костянтин-Василь Острозький (1526-1608). Діяльність академії відбувалась не в особливо сприятливий для українського народу час. Панування католицизму відзначалось особливим посиленням соціально-економічної, культурної, духовної дискримінації українського народу з боку уряду, шляхти, костьольної ієрархії, міських органів самоуправління.

В Острозькому центрі сфокусувався цілісний процес розвитку філософсько-естетичної думки, вперше відбулося перехрещування давньоруських, візантійських і західноєвропейських культурно-освітніх традицій та морально-етичних ідей.

У практиці освіти і виховання в академії можна окреслити три періоди.

Перший, 1576-1586 рр., характеризується значним інтелектуальним спалахом - випуском першої у світовій практиці повної Біблії церковно-слов'янською мовою (1581), яка цікава традиційними для філософії та естетики того часу проблемами образу, символу, значення слова. Тоді простежується унікальна прикмета Острозького культурно-освітнього центру (який, крім академії, включав ще літературно-перекладацький гурток та видавництво) – залучення до співпраці діячів різних конфесій, ідеологічних та політичних орієнтацій. Це відбувалось при домінуючому православному спрямуванні діяльності осередку. Філософсько-естетичними ідеями цього періоду просякнуті праці послідовників традиційно православних поглядів, які перебували в академії – Г. Смотрицького, І. Федорова, Є. Мосхопулоса та ін. [1].

Другий період діяльності академії (1587-1619) – час її найвищого розквіту. Саме тоді до Острога та підпорядкованих йому культурно-ідеологічних осередків було запрошено плеяду видатних особистостей свого часу – українців та іноземців. Серед них – українці Кипріяни та Г. Дорофейович вчилися в Падуанському та Венеціанському університетах, І. Борискович – в Олександрійській патріаршій школі; поляки Я. Лятос – доктор Краківського університету та блискучий полеміст, випускник протестантської школи Велико Польщі М. Броневський та ін. Славу Острогу принесли й визнані українські православні публіцисти І. Вишенський, Д. Наливайко, друкарі, книжники. Винесений ними із відомих європейських університетів науковий та педагогічний досвід був втілений у діяльності Острозької академії, в якій, по суті, сформувалася перша наукова установа України, один із провідних центрів грецистики у Речі Посполитій, найпотужніше тогочасне (наприкінці XVI ст.) українське видавництво.

Третій період в історії академії пов'язаний з її занепадом, який настає після смерті у 1608 р. К.-В. Острозького. Цей процес тривав ще значний час. У 1620 р. онука К.-В. Острозького Ганна-Алоїза Ходкевич, до власності якої перейшла частина міста, поступово звела академію до рівня початкової школи. Насильно перетворена у прицерковну школу, академія перестала існувати після спровокованого тією ж княжною виступу православних міщан у 1636 р. [2]. Але вироблена в Острозі система шкільництва,

що ґрунтувалась на поєднанні українсько-візантійських традицій і певних досягнень європейської педагогіки та науки, не зникла безслідно.

Проблема взаємодії філософії і естетики досить активно аналізується у контексті реформаційної ідеології того часу. Варто зазначити, що заслуга Острозької академії не обмежується лише великим внеском у розвиток вітчизняної освіти, її демократизацією. У православному регіоні Європи став популярним острозький хоровий наспів, іконопис, архітектура міста, що говорило про певні досягнення української естетики. Значного філософського та естетичного навантаження для острозьких діячів набуло утвердження онтологічної значущості людини[3].

У становленні філософсько-естетичних уявлень в Острозькій академії було природно відображено традиції національної культури, що пов'язані з давньослов'янським світобаченням та давньослов'янською міфологією, а з іншого – співвіднесені з європейським культурним процесом.

Список використаних джерел:

1. Матеріали до історії Острозької Академії (1576-1636) (1990) *Бібліографічний довідник*. 216
2. Українське бароко (1990) *Матеріали I конгресу Міжнародної асоціації українців*. 167
3. П. М. Кралюк, І. Д. Пасічник, М. М. Якубович (2014). *Острозька академія в філософській культурі України: монографія*. 482